

I. Oturum Tartışmalar

Prof. Dr. Abuzer KENDİGELEN: İşletme defteri hakkındaki Tebliğ düzenlemesinin Kanuna aykırı olduğunu söylediniz. 6335 sayılı Kanun ile TK'nın 64 üncü maddesinin beşinci fıkrasında yapılan değişiklikten sonra, yani Vergi Usul Kanunu'na yollama yapıldıktan sonra Tebliğ hükmünün Kanuna aykırı olduğunu söylemek doğru olur mu? Çünkü orada madde zikredilmiyor ama doğrudan Vergi Usul Kanunu'nun defter tutma yükümlülüğüne ilişkin hükümlerine yollama yapılıyor. VUK'da işletme defteri varsa, pekala bu defter de yapılan yollamanın kapsamına girebilir, değil mi?

Prof. Dr. Fatih BİLGİLİ: TTK'nın 64 üncü ve devam hükümlerine baktığımızda tacirlerin Vergi mevzuatındaki gibi bir sınıflandırmaya tabi tutulmadığını görüyoruz. VUK'a yapılan atfın genel bir atf olduğu, belirsiz zorunlu defterlerin belirlenmesi açısından yapıldığını anlıyorum. Dolayısıyla orada işletme defterine değil, belirsiz zorunlu defterlerin VUK'ca belirlenerek TTK bakımından da kullanılabileceğini, dolayısıyla o atfın işletme defterini kapsamadığı görüşündeyim.

Prof. Dr. Arslan KAYA: Ticari defterlerin delil olması konusunda TTK ve HMK'da yapılan değişikliklerden sonra karşılaştığımız önemli sorunlardan biri, ticari defterlerin lehe delil olması ile ilgili. Bu bağlamda ticari defterlerin lehe/aleyhe delil olmasıyla ilgili olarak delilin nasıl bir delil olduğu; kesin mi, başka bir delil mi olduğu hususuyla ilgili görüşünüzü rica ediyorum.

Prof. Dr. Fatih BİLGİLİ: Ticari defterlerle ispat hususu, ibraz ve teslimle bağlantılı. Sırf ispat yönü HMK'ya aktarıldı.

Doç. Dr. İbrahim ÖZBAY: Ticari defterlerin ispat hususu TTK'da kalsaydı. Resen yeminin kaldırılması bir handicap, kaldırıldı. Ticari defterlerle ispatın silahlar eşitliğine aykırı olması bir bakıma doğru ama ticari defterlerin ticari hayatta ispat aracı olması da kaçınılmaz, çünkü açılış-kapanış onayları noter tarafından yapılıyor. Deliller kısmına gelince, usul hukukunda kesin ve takdiri delil olarak ikiye ayrılıyor. Ticari defterler bu iki delil arasında hiçbirinde sayılmamıştır. HMK belge diye yeni bir terim getirdi. Kanunda düzenlenmeyen diğer tüm deliller belge kısmında düzenlendi, delil de buna dahil. Belge dediğimiz zaman bu, hakimi bağlayacak mı bağlamayacak mı, yani kesin mi takdiri mi? Ama HMK'daki hüküm çerçevesinde şartlar varsa bu bir delildir. Ancak Yargıtay'ın eski tarihli kararları var; kesin delil, kuvvetli takdiri delil diyenler var.

Prof. Dr. Fatih BİLGİLİ: HMK'da hem kesin delil hem de tamamlayıcı delil, ikisi de yok.

Doç. Dr. İbrahim ÖZBAY: Taraf yemini řu an var ama resen yemin kaldırıldı. Bu ticari defterlerde olan yemin de resen yemin. İkame imkânı da yok, yasal boşluk var.